

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 14. Post iteratam pugnam Neophyti oppida deserunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

temporis spatio quinquies mille octingentos & quadraginta-quin que adultæ infantilisque ætatis mortales, uti ex authenticis libris constat, summo labore ritè lotos, Christianis nominibus insigniverat. Sed ex tot mortalibus vix tertia pars ad alia oppida rursus reducta, adhuc tristissimæ calamitatis memoriam, mihi, inter eorum aliquos, dum hæc scribo, viventi, jugiter renovat.

CAPUT
XIV.
Post iteratam pugnam Neophyti oppida deserunt.

VASTATIS his oppidis, in Caaroënsem Caasapaminiensemque agrum vis latronum incubuit. Utriusque regionis incolæ in altera depopulatione ad Paranam transmigraverant: in quorum locum, reedificatis utrumque oppidis, Tapsensium coloniarum reliquiæ successerant, ad quas tutandas mille & quingenti Neophyti cum armis ex variis locis evocati, Caaroënfi in agro hostibus se opposuere. Prælio factò, multis ex utraque parte vulneratis, & aliquot occisis, antequàm debellarentur, nonnulli Neophyti terrore instigante fugientes, tanquàm si victoria ab Mamalucis staret, more gentis, in signum deditiois Caaroënse oppidum incendere. Igne conspecto, & incendii causâ cognitâ, consternati pueri feminæque amplissimam commiserationis materiam præbuere. Pacata plebe, Socii ad locum redintegratæ pugnæ pergentes, spreto mortis periculo, vulneratis opera tulere. Miserabilis ubique rerum facies erat, seu moribundorum clamores, seu latronum rabiem spectares. Neutri parti victoria stetit: utriusque post prælium ad sua se recipientibus. Sequenti die imbellis turba è Caaroënribus ruinis & imminenti periculo educta, ad Caasapaguaquensem coloniam sexto lapide distantem, Sociorum curâ, transducta est; quem in locum milites nostri sese retrahentes, de summa rei dum consultant, aliquot è Parana Neophytorum centuriæ in auxilium advenere, admodum opportunè: nam mox hostis ordinatâ acie sese ostentavit. Ad pugnam descensuros Neophytus militari dignitate inter suos eminens, compositis verbis populares alloquens, monuit, ne certamen inirent avito more, sed Christianorum ritu. Ponderis verba habuere; nam ubi ipse in genua se provolvit; milites nostri exemplum sequuti, nomen Dei magnâ voce invocavere; Neophyti omnes ante prælium expiati, Catechumeni salutaribus aquis abluti, & multi cercis, piacularium Agnorum signis, tanquàm sacris lamuletis, donati sunt. Mille & quingenti è nostris pugnam occipere, tanto ardore, ut momento temporis militaria signa diripuerint, & luculentâ prædâ potiti, hostes retrocedere coactos, ad proximum nemus abegerint. Qui ad solitos dolos devoluti, ubi se palamentis munivere, noctu, ut crederentur fugisse, ignibus extinctis, summum silentium tenuere. Quâ specie decepti Neophyti, ad prædandum in eorum munitionem ire ausi, incautæ temeritatis pœnam luerunt: nam hostes ex improvise explosis bombardis, uno è præcipuis occiso, & aliquot vulneratis, cæteros fugavere; qui inopinato metu consternati, persuaderi deinde non potuere, ut hosti resisterent. Sed effusâ fugâ, plerique non ante constitere, quàm ad Piratiniensem agrum pervenirent. Reliqui, Didaco Alfaro adnitente, eodem concessere. Sic hostes, summo Sociorum dolore, Caasapaminienfi & Caaroënfi regione potiti sunt: ubi hæcenus Societas supra novem millia Barbarorum ad humanitatem Fidemque reduxerat. In hoc felices, quòd plerique ad Paranam (uti supra planum factum est) reedificatis oppidis, antiquum Religionis decus tutioribus in locis adhuc conservent.

Neophyti feliciter pugnant.

Mamalucorum dolus.

CAPUT
XV.
Variâ fortunâ pugnat, & Divi Nicolai oppidum cis Urvaicam retrahitur.

EX quinque oppidis Urvaicensis Provinciæ trans ipsum Urvaicam positis, unum Piratinienfe stabat. Ex quo oppido, utpote hostibus exposito, Didacus Alfarius cis ipsum flumen imbellem turbam admodum opportuno tempore retraxit: nam non plures dies intercesserant, cum exploratores nunciavere, Mamalucos ulteriores prædæ intentos, inter Caasapaminiensem & Caaroënsem agrum adhuc versari. Plerique Neophytorum, post nuperrimum consuetum, rati hostes in Brasiliam abivisse, positâ belli curâ, oppida sua repetierant, quos revocare difficile erat: raptim tamen armati circiter mille Barbari primis Mamalucorum impetibus sese opposuere, donec auxilia contraherentur: quinque horas pugna tenuit, æquato ferè damno, octoginta ex utraque parte vulneratis, pauculisque desideratis.

Dirempto